

NVEs vedtak

Nedlegging av dam Gartetjenn

Risør kommune i Agder fylke

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Tiltakshaver	Risør kommune
Referanse	201905066-28
Dato	08.02.2022
Ansvarlig	Gry Berg
Saksbehandler	Kristine Naas

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9

7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B

6800 FØRDE

Region Øst
Vangsvæien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Innhold

SAMMENDRAG	1
SØKNAD	3
HØRING OG DISTRIKTSBEHANDLING	6
NVES VURDERING	11
NVES KONKLUSJON OG VASSDRAGSKONSESJON	14
FORHOLDET TIL ANDRE LOVVERK.....	17

Sammendrag

Risør kommune søker om å legge ned dam Gartetjenn i Risør kommune. Gartetjenna var tidligere vannforsyningssystem til Risør tremassefabrikk og byen, men har ikke vært brukt de siste 50 årene. Dammen er i konsekvensklasse 2 etter damsikkerhetsforskriften og er i dårlig forfatning.

Relevant lovverk

Søknaden er behandlet etter § 41 i vannressursloven som sier at hvis eier av et vassdragsanlegg ikke lenger vil holde anlegget ved like, skal det fjernes og vassdraget så langt det lar seg gjøre tilbakeføres til forholdene slik de var før anlegget ble bygget. Hvis nedlegging kan føre til påtakelig skade eller ulempe for allmenne interesser, kreves konsesjon etter § 8. § 41 sier at søknad om nedlegging skal innvilges om ikke særlige grunner taler imot, noe som i stor grad gir dameier en rett til å legge ned vassdragsanlegget. I forarbeidene til vannressursloven står det om særlige grunner til å nekte nedlegging: «*I praksis vil det ikke være aktuelt å nekte konsesjon til nedlegging i andre sammenhenger enn i forbindelse med overføring av anlegget etter § 42, eller hvis anlegget blir fredet etter kulturminnevern, eventuelt som en del av et biotopvern etablert etter naturvernloven.*»

Høring

Statsforvalteren i Agder er positive til nedlegging av vassdragsanlegg uten funksjon. **Agder fylkeskommune** stiller seg ikke negative til en nedlegging, men påpeker at området er brukt til friluftsliv, og at inngrepene i forbindelse med nedlegging må minimeres. **Norges jeger- og fiskerforbund** påpeker at Gartetjenna er et godt fiskevann og mener at det bør ses på løsninger som gjør det mulig å beholde et tilstrekkelig vannspeil til at tjernet fortsatt kan brukes til fiske. **Ola Garthe** mener en nedlegging vil ha negative konsekvenser for dyreliv, friluftsliv, og at fjerning av dam og vannspeil vil være skjemmende for området i lang tid.

Konsekvenser av nedlegging

De største negative konsekvensene ved en nedlegging av dam Gartetjenn vil være forringelse av habitatet til ål som er sterkt truet på norsk rødliste, og forringelsen av et godt fiskevann. En nedlegging av dammen vil også ha konsekvenser for friluftsopplevelsen, samt være et synlig inngrep i en begrenset periode.

NVEs konklusjon

Det står i § 41 i vannressursloven at det skal gis tillatelse til nedlegging dersom det ikke er særlige grunner som taler imot. Lovens krav til særlige grunner er derfor ikke oppfylt. NVE gir Risør kommune tillatelse etter vannressursloven § 8 med henvisning til § 41 til å legge ned damanlegget ved Gartetjenna. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Det er ingen som har meldt interesse for å ta over. NVE minner om at andre kan overta ansvaret for rehabilitering, drift og vedlikehold av dam gartetjenn. En ev. overdragelse må meldes NVE senest 15 dager fra en avtale er underskrevet, jf. § 2-9 i damsikkerhetsforskriften. Vi minner om at ved en rehabilitering av dam hvor vannstanden påvirkes må det sendes søknad om midlertidig tillatelse til dette i god tid før arbeidet settes i gang.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Risør kommune, datert 15.9.2020:

«Etter Vannressursloven § 8 og § 41 søkes om

Tillatelse til full nedlegging av vassdragstiltaket, i forstand senking av oppdemmet vannstand ned til bunn av demning samt tillatelse å rive demningen i sin helhet, slik at vannet får fritt naturlig utløp til bekkeløp nedstrøms. Det skal sikre at ingen tilsiktet oppdemming kan inntreffe for ettertiden.

Ved fullstendig senking og nedlegging av dam, vil vannstanden reetableres på høydenivå der tidligere mindre tjenn lå forut for etableringen av demning i 1926, med vannflate på anslagsvis 64-65 moh. Opplysninger fremgår i dette dokumentet med vedlegg.»

Hoveddata for nedlegging av dam Gartetjenn

TILSIG		Hovedalternativ
Nedbørfelt	km ²	0,6
Spesifikk avrenning	l/(s·km ²)	16,4
Middelvannføring	l/s	9,8

DAGENS MAGASIN

Overflateareal	km ²	0,095	
Magasinvolum opprinnelig	m ³	Ca. 300 000	Grovt anslag
Magasinvolum etter sikkerhetstiltak 2019 (senkning 2,1 m)	m ³	Ca. 135 000	Grovt anslag
HRV opprinnelig	moh.	Ca. 69	
HRV etter sikkerhetstiltak 2019	moh.	Ca. 66,9	

NYTT MAGASIN

Magasinet vil trolig erstattes med en bekk

Bakgrunn for søknaden

Søker er Risør kommune. Gartetjenna stod ferdig oppdemmet ca. 1926 som del av et vannforsyningssystem til Risør tremassefabrikk og byen. Dammen har stått uten funksjon i over 50 år. Etter at tremassefabrikken la ned sin virksomhet i Risør på 1970-tallet har dammen stått igjen uten avklart eier, men kommunen har nå tatt på seg rollen som ansvarlig for dammen.

I 2009 vedtok NVE at dammen er i konsekvensklasse 2. Dammen er vurdert å være i meget dårlig forfatning og tilfredsstillende ikke dagens krav til sikkerhet, jf. damsikkerhetsforskriften. Dammen ble i 2019 derfor senket 2,1 m i påvente av tiltak.

Risør kommune har på bakgrunn av dette besluttet å legge ned dammen helt.

Beskrivelse av området

Gartetjenna ligger i skogsområde, og der er ingen bebyggelse i nærheten av tjern og utløpsbekk. Vassdraget har utløp til Sørfjorden, via Gartebekk og Kvernhusbekken. Bekken renner i kulvert under Risørveien. Det renner noen mindre bekker ned i tjernet, men disse har trolig ikke årssikker vannføring. Nedbørfeltet er ikke stort mer enn nærområdet rundt tjernet.

Teknisk plan

Dammen er ca. 50 meter bred og forankret mot fast fjell i grunnen.

Nedlegging er planlagt i flere steg. Vi har samlet informasjon om disse fra søknaden i en tabell:

Trinn	Beskrivelse	Utført	Merknad
1	Vannstanden senkes 2,1 m.	Gjennomført	
2	Midlertidig tiltak – etablering av hull for overløp. Sikres at vannstanden stabiliseres ca. 2,1 m lavere.	Gjennomført	
3	Permanent opplysningsskilt og gjerde. Sikrer mot ferdsel	Gjennomført	
4	Ytterligere vannstandssenking for å kunne rive dammen	Gjenstår	
5	Dammen rives	Gjenstår	Gammel vannledning i stål fjernes også.
6	Liten betongkonstruksjon for lukestyring rives	Gjenstår	Behov for ev. supplerende tiltak ved nedlagt tunnel forbindelse vurderes nærmere.

Veier

Det går en eksisterende skogsbilvei langs Kvernhusbekken og Gartebekken fra Risørveien. Denne kan, med noe forbedring/utvidelse, brukes som anleggsvei. Det er sannsynligvis nødvendig å fjerne trær og busker helt inntil veien. Bruk av eksisterende skogsvei for tilkomst er, ifølge søknaden, avklart med grunneier. Foran selve dammen vil det bli behov for å felle trær og mulig planering av terreng dersom det viser seg nødvendig.

En liten betongkonstruksjon i den østlige vika av Gartetjenn skal fjernes som trinn nr. 6 i planen. Tilkomst til denne er tenkt å skje gjennom selve magasinet, men dette må vurderes nærmere når dammen er fjernet.

Deponi

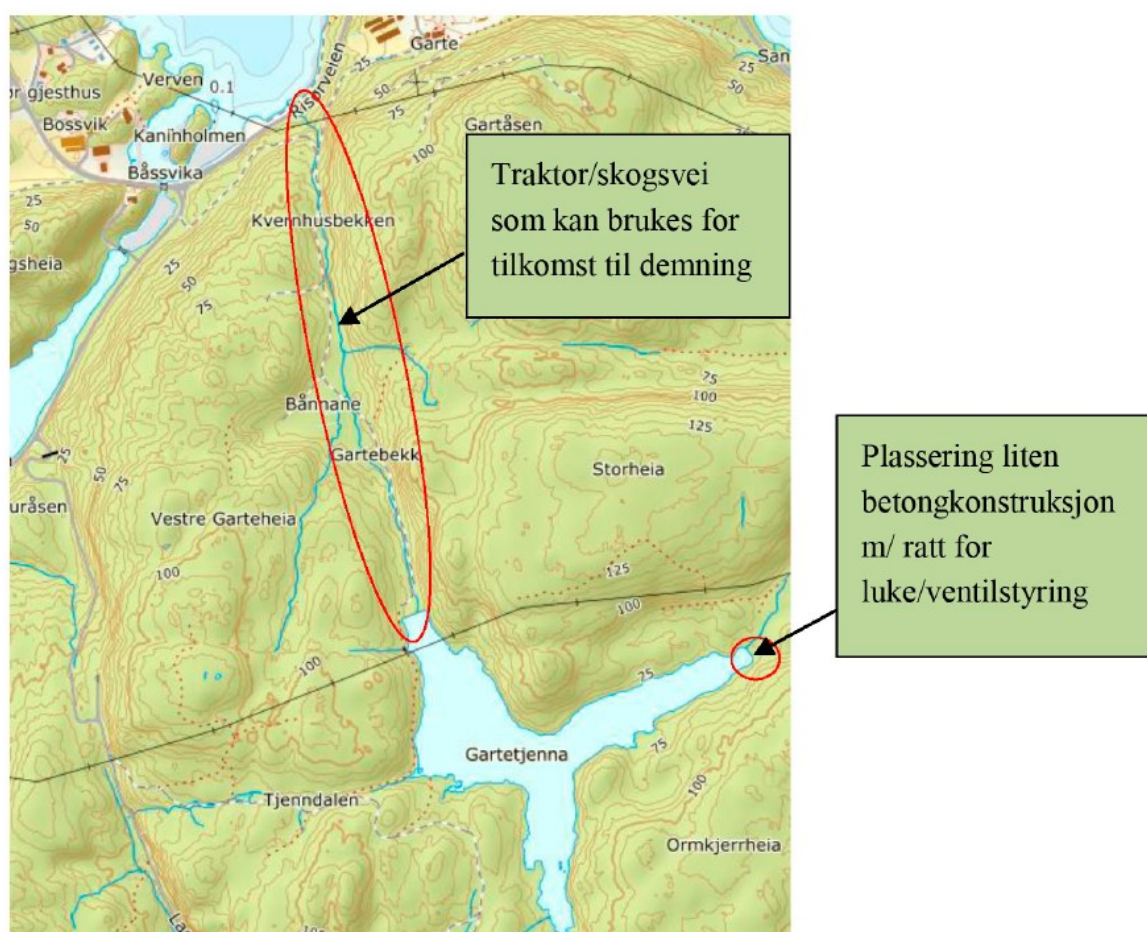
Ved rivning av hele dammen har Risør kommune estimert et massevolum på ca. 390 m³. Betongen er, ifølge søknaden, ikke å betrakte som "farlig avfall" og under grenseverdiene til Miljødirektoratet, ref. Faktaark M-14/2013.

Risør kommune oppgir i søknaden at de vil bruke betongen som fyllmasse i området, eventuelt sende det til godkjent mottak. Jern/stål, armering og fugemasse separeres og sendes godkjent mottak. Deres utgangspunkt er at det er bedre å nyttiggjøre seg av betongmassene (gjenbruk) enn å ikke gjøre det.

Søker opplyser at de i samråd med entreprenør og grunneier vil vurdere om det er mulig å deponere i terrenget, for eksempel som fylling langs skogsbilvei. Egnetheten for stedlig deponering i området fremgår bedre når skogs/traktorveien er blitt gått opp med entreprenør samt eventuell rydding av trær har blitt foretatt. Andre alternativ som beskrives i søknaden er å bruke betongen på kommunal grunn.

Arealbruk

Riving/nedlegging av dam Gartetjenn krever ifølge søknaden lite ekstra arealbruk utover det areal som eksisterende demning og skogsvei opp til demningen beslaglegger fra før. Det vil kunne bli nødvendig å utvide traktorveien litt i bredden og/eller forbedre denne, men omfang på dette må avklares med utførende entreprenør. Skogsveien fra Risørveien og sørover opp til tjenna er vist på offisielle kart.

Forholdet til offentlige planer

EUs vanndirektiv

Gartetjenn er en del av vannforekomsten Sørfjorden-vestre, bekkefelt. I vann-nett er det registrert at vannforekomsten i liten grad er påvirket av sur nedbør og i ukjent grad er påvirket av punktutslipp fra søppelfylling. Søppelfyllingen er nedlagt og ligger langt nedstrøms Gartetjenn, og antas å ha ingen påvirkning. Vannforekomsten er registrert med svært god økologisk og ukjent kjemisk miljøtilstand.

Det er ingen risiko for at vannforekomsten ikke skal nå miljømålene som beskrevet i 'Regional plan for vannforvaltning i vannregion Agder, 2016-2021'.

Vern

Gartetjenna er ikke del av verneplan for vassdrag eller nasjonale laksevassdrag.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området den 14.6.2021 sammen med representanter for søkeren/kommunen, grunneier og Norges jeger- og fiskeforening. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Høringspartenes egne oppsummeringer er referert der hvor slike foreligger. Andre uttalelser er forkortet av NVE. Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal og NVEs nettsider.

NVE har mottatt følgende kommentarer til søknaden:

Statsforvalteren i Agder (den gang Fylkesmannen) uttaler i epost 17.12.2020 at de er positive til at dammer uten funksjon legges ned.

Agder fylkeskommune uttaler i brev 11.11.2020 at Gartetjenna er en del av bymarka til Risør. De informerer om at det er et pågående arbeid for økt tilrettelegging og merking av turløyper som vil utvide det eksisterende løypenettet. Rivning av dammen og senkning av vannstanden ned til nivået før oppdemming i 1926, vil føre til et mindre vannspeil og soner rundt med torv og bunnslam. Det vil redusere friluftslivsopplevelsen. På sikt vil dette gro igjen og en ny strandsone etableres. Det er andre vann i området som brukes til bading mm. En re-etablering, rehabilitering eller en videreføring av den delvis nedlagte demning vil svært kostbart for kommunen på sikt med tanke på å imøtekomme gjeldende krav, og uten nytte for vannforsyning eller vannberedskap i kommunen. Konsekvensene for friluftsliv og naturopplevelse kan ikke forsvare kostnader forbundet med å opprettholde vannspeilet. Det er imidlertid viktig at terrenginngrepene begrenses så mye som mulig ved rivning av resterende dam og transport ut av området.

Norges jeger- og fiskerforbund (NJFF) Aust-Agder uttaler i brev 28.10.2020 at Gartetjenna er et godt fiskevann, med tryte, ørret og ål. Primært ønsker de en løsning der fisken fremdeles blir i Gartetjenna. Subsidiært ønsker de at fisken flyttes til Stemmetjern slik at fiskebestanden blir tatt vare på.

Søker kommenterer høringsuttalelsene i epost av 7.1.2021:

«Vi har følgende kommentarer til høringsuttalelsene som kom inn:

Agder fylkeskommune: Det ligger i konsesjonssøknaden at terrenginngrep begrenses, ved det er lagt til grunn at eksisterende skogsvei benyttes for fremkomst med anleggsmaskiner. Som beskrevet kan det bli nødvendig med felling av trær (særlig foran demningen) og en viss utbedring av skogsveien for å muliggjøre transport for anleggsmaskiner og selve anleggsarbeidene. Om noe, ventes at disse tiltakene for ettertiden kan bidra til bedre forhold for turgåing enn i dag.

Norges jeger- og fiskerforbund Aust-Agder: Forslaget fra NJFF om å overføre fisk til Stemmetjern innebærer en praktisk utfordring, men og en utfordring mht. lovliggjøring i tråd med naturforvaltning - og må på det grunnlag avvises.

Lovlighet: Muligheten for å overføre fisk er undersøkt med Fylkesmannen i Agder. Det viser seg at kommunen ikke har lov til å flytte fisk over i noe nabovann som følge av Naturmangfoldsloven. Det gjelder både dersom nabotjenn er tom for fisk, eller har fisk fra før. Kommunen har fått opplyst at "dersom nabovannet har fisk fra før vil flytting gi en overbefolkning i mottagende vann. Dersom mottagende vann er fisketomt, vil man ødelegge et naturlig fisketomt vann som vil ha en artssammensetning som er uvanlig og unik. Der bor alle de artene som ikke tåler fiskepredasjon."

Praktisk: Det foreligger ingen opplysninger om at det går rør mellom Gartetjenn og Stemtjenn. Det var engang en tunnelforbindelse, men den er og har vært avstengt i mange ti-år. Fylkesmannen har til kommunen bl.a. kommentert at: "Flytting av fisk må håndteres av Mattilsynet og etter Naturmangfoldloven v/ Fylkesmannen. Det bør lages en betenkning på hva man gjør med fisken når vannet tappes ned. Skal man fiske ut eller la naturen gå sin gang. " Til dette foreslås at NJFF tar ut det meste av fisken i tjenna før nedlegging. Siden det er ukjent hvor stor naturlig tjenn vil bli etter nedleggingen, kan en heller ikke med sikkerhet stadfeste at absolutt all fisk vil bli borte for ettertiden.

Fylkesmannen: Kommunen har ikke mulighet til å registrere i Vann-nett. Vi kan informere Fylkesmannen når demningen er lagt ned.»

NVE mottok følgende høringsuttalelser etter befarings:

Norges jeger og fiskerforbund Aust-Agder og Risør JFF Tryta uttaler den 29.6.2021:

«Brevet er skrevet på vegne av NJFF-Aust-Agder og Risør JFF, Tryta. Etter befarings den 14. juni, der de fleste synspunkter kom fram, er NJFF fremdeles av den oppfatning at dagens dam ikke burde rives, men oppruste dagens dam, og beholde dagen vannspeil. Vi er av den oppfatning at en opprustning er billigere enn å fjerne dagens dam, restaurere strandområdene, samt rive/fjerne gammel rørgate. Det er anslått at ny dam vil koste 35 mill. kroner, og en fjerning/opprydning vil anslagsvis ligge på 8-10 mill. kroner. Vi har forståelse for at dagens demning er av dårlig forfatning, og at noe må gjøres. Det vi ikke har forståelse for er at det ikke er sett på alternative løsninger til å rive og bygge ny dam. Vi er kjent med at kommunen har søkt om å rive demningen, ikke restaurer eller bygge ny. På befaringen kom det frem flere alternative forslag til andre løsninger. Det er et sterkt ønske å beholde dagens vannspeil nivå. Det må jo være mulig å beholde dagen vannspeil nivå, ved å rive demning ned til det vannnivå som er i dag, samt bygge opp en mot voll som sikring, og eventuelt støpe ny topp, som overvannet kan renne over. Belastningen på denne vollen vil da heller ikke bli så stor som tidligere, da vannstanden nå er senket med 2,5 meter. Vanndybden ved demningen slik vannspeilet er i dag, varierer fra ca. 1 meter til 4,5 meter, avhengig av hvor på demningens lengde, dybden måles. Det finnes så mye stein og jordmasser i nær tilknytning til dammen, slik at bygging av en voll, lett lar seg gjøre. Grunneierne var veldig opptatt av denne løsningen, noe vi støtter. Når nå vannmengden nå er redusert, vil heller ikke en eventuell brist på demningen føre til disse simulerte vannmengder og skader som NVEs dammsikkerhetsavdeling har kommet med, ved at veien og hovedvannledningen inn til Risør vil bli ødelagt. Denne veien ligger flere hundre meter unna, og vannmengden vil før den treffer veien, møte en gammel isdam, som vil holde vannmassene igjen, da denne ligger i en vid dal, som igjen gjør at faren for flom mot veien ikke er til stede, slik vi ser det.

Vi reagerer også på at det virker som det er alt fattet et vedtak om å rive dammen av en av instansene i NVE, uten at berørte parter er blitt hørt, bortsett fra kommunen. Vi vil også minne om at det er ål i Gartetjenn. Dette er en trua art. Vi ser at ål ikke er registrert i Gartetjenn i artdatabanken, men vi legger med dokumentasjon på dette. Ifølge det internasjonale havforskningsrådet ICES, er ålebestanden på et historisk og kritisk lavt nivå over hele utbredelsesområdet, og den negative utviklingen vedvarer. Rekrutteringen til bestanden har vist en betydelig nedgang de siste 25 årene.»

Ola Garthe, leder i Omland, Lindstøl og Garthe Grunneierlag, og sønn/arving til grunneier Arnulf Garthe, uttaler den 30.6.2021:

«Ved nedlegging av demning ved Garthetjenn vil dagens betongdemning i sin helhet fjernes. Garthetjenn vil da tappes ytterligere ned ca. 3m ved nivå demning. Garthetjenn vil da nærmest ikke lenger eksistere. Den vil da være fjernet både fra kart og terreng. Det vil gjenstå et stort krater av et område som vil bruke tiår på å revegeteres. Arealet vil tilsvare arealet av tjenna. Dette virker som et terrenginngrep som setter enorme spor etter seg i lang tid fremover.

Garthetjenn må også anees å være en viktig biotop for fugler, fisk og andre dyr i området og i tjenna. Allmenheten har også interesse av området og tjenna som turområde. Turgåere og fiskere har i mange år hatt stor glede av tjenna som rekreasjonsområde. Risør jeger og fiskeforening har i mange år drevet forvaltning av fiske i tjenna. Garthetjenn har også alltid vært et godt fiskevann. Muligheter for fiske vil etter nedtapping være for alltid være borte.

Jeg oppfatter at Risør kommune vurderer Garthetjenn sin fremtid som ikke aktuell og at handlingen er å avhende et fremtidig «problem». Det er i Risør kommune sin vurdering og NVE heller ikke blitt forespeilet andre vurderinger/muligheter for å minimum kunne beholde dagens vannspeil (senket 2,1m). Det vises ikke til at det er gjort vurderinger ved å bygge en fyllingsdam eller i kanskje mest aktuelt en terskeldam. Det er fra grunneier Arnulf Garthe tidligere, også nå, at det kan benyttes stedlige steinmasser som sikring av demningen for en oppbygging av en fylling eller terskeldam.

Jeg ser også at dammen vil måtte ligge i konsekvensklasse 1 eller 2 med de krav som medfølger om tjenna skal beholdes.

Det er på befaring gitt uttrykk for en kostnadsberegning/estimat med kostnad for rivning av demning til omkring 7 mill. Jeg mener det vil være lavere byggekostnader knyttet til å bevare demning på nivå ved dagens vannnivå (senket 2,1m) og benytte stedlige masser til motfylling av demning.

Mitt forslag til løsning er å lage en terskeldam med tilgjengelige stedlige masser. Det ikke være behov for enorme masseflyttinger fra eksternt masseuttak. Ved å la vannspeil ha det nivå som det er pr.d.d vil man ha en akseptabel størrelse på tjenna samtidig med at demningen er redusert i høyde.

Ved å bygge en terskeldam vil terrenget på nedstrøms side av demning fint kunne arronderes slik at dette vil fremstå som en nærmest naturlig tjenn. Dagens betongdemning vil utnyttes som damtetting. Om det vil kreves ytterligere tetting vil dette kunne gjøres ved å legge en asfaltmembran eller evnt andre tettesjikt/masser under en overdekking med sandmasser på vannsiden av dammen. Det vil være behov for å tilføre finmasser som sjikt mot både betong og tettesjikt på begge siden av dammen. Det er prøvet estimerte kostnader knyttet til dette til omkring 50-60% av kostnad på full rivning.

Ved et eventuelt dambrudd vil nedenforliggende terreng samt eldre steindemning være sterkt avtagende for bruddvannsføringen som også bør tilsi at konsekvensklasse skal nedklasseres. Denne dammen vil fungere sterkt som en fangdam. Ved oppbygging av en terskeldam vil det heller ikke skje akutte brudd som gir store vannføringer som vil føre til ødeleggelser.

Jeg mener at det ikke er gjort tilstrekkelig vurdering i mulighetene å bevare noe av tjenna slik vannspeilet er pr d.d Det er vektet to alternativer 1.full oppbygging 30-35mill og 2. total fjerning av demning 7mill.

Ved en eventuell løsning med redusert størrelse på vannspeil så vil det følgelig være årlig kostnader knyttet til drift, ettersyn, vedlikehold, kontroll og dokumentasjon på demning. Denne årlige kontrollen/revisjon vil jeg anta ikke er et ukjent fenomen for Risør kommune da det er mange tjenner i Risør kommune som er oppdemmet. Det kan nevnes Molandsvann, Savannet, Lindlandsvannet,

Auslandsvann, Bosviktjenn, Garthetjenn, Vemmelstjenn, Stemtjenn, Barbulia, Urabassenget. Mulig noe av dette er privat og det er sikkert flere enn dette også.

Jeg mener det må være politisk og økonomisk vilje til å ta denne årlig kostnaden for disse tjennene for å beholde mange av vannene i Risør kommune.

Jeg håper at Risør kommune sammen med NVE kan gjøre nye vurderinger av alternative løsninger for å bevare et vannspeil i Garthetjenn.»

Søker kommenterer de siste høringsuttalelsene i epost den 6.12.2021:

«Administrasjonen i Risør kommune har følgende kommentar til høringsuttalelsene som kom inn etter befaringen i sommer:

Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF)

Kommunen viser generelt til konsesjonssøknad sendt NVE i 2020 hvor svaret på de fleste av NJFF merknader finnes. Det ble annonsert om konsesjonssøknaden i lokale aviser i 2020, samt på kommunens facebook-side. I tillegg ble brev sendt fra Risør kommune til grunneiere hvis eiendom grenser mot Garthetjenn. Utgangspunktet til administrasjonen i Risør kommune, er at demningen ikke lenger tjener funksjon for kommunens vannforsyning og/eller beredskap.

Mht. ål, er dette ny informasjon. Vi noterer at NJFF angir det er hentet opp hhv. 5 stk. og 2 ål stk. over to 8-års intervall etter 2002. Som nevnt i konsesjonssøknaden, vil det etter alt å dømme være igjen en mindre dam i området når demning er lagt ned, og bekkeløpet skal ikke endres. Vår kommentar til det, er at det fortsatt da vil være mulig for ålen å oppholde seg i den mindre naturlige dammen og bevege seg langs bekkeløpet som før.

Ola Garthe

"Nedlegging av demning vil sette enorme spor i lang tid fremover". Risør kommunes administrasjon har omtalt vår vurdering av virkningene av nedlegging i konsesjonssøknaden, herunder virkningen på miljø. Det må tilføyes, at man i sommer observerte tilgroing flere steder som tidligere har vært oppdemmet.

Andre oppdemmede vann og tjerner i Risør kommune

Gartetjenn behandles som en enkeltstående sak og prosjekt i kommunen. Andre vann og tjern er utenfor omfanget av denne saken.

Mht. merknader som er felles både fra grunneier (Garthe) og NJFF

Bevare dagens vannstand / senke topp av demning samt bygge en voll i bakkant Å bevare dagens vannstand (dvs. vannstand senket 2.1 meter mot tidligere) har tidligere vært vurdert og søkt om ifm. kommunens innmelding og søknad om konsekvensklasse. Hensikten var å kunne bevare vannspeilet. Forutsetningen fra administrasjonens side har imidlertid hele tiden vært å ha dam i konsekvensklasse 0. I denne søknaden tok en som del av betraktningen og med isdammens oppdemmende virkning ved ved et evt. dambrudd ved Gartetjenn. NVE konkluderte på konsekvensklasse 2.

Forslaget om å rive ned topp av demning er kort vurdert internt tidligere, men ikke bygge voll (som er en variant). Betraktningene vi har gjort rundt det går på at selv om topp av demning rives over 2 meter ned fra eksisterende topp-plate (uavhengig av voll i for- og bakkant) så vil demningen fortsatt klassifiseres i konsekvensklasse 1 eller 2. Tjenna har så stor overflate (gjenværende anslagsvis 70-80

000 m³ pr. 2021), noe som medfører at oppdemmet volum uansett blir mer enn 10 000 m³ (som er tillatt grense å kunne ha konsekvensklasse 0). Overslagene vi har gjort, viser at tjenna må tappes urealistisk langt ned for at gjenværende volum skal holdes innenfor 10 000 m³. NVEs veileder fra 2006 for "Små dammer, veileder for planlegging, bygging og vedlikehold" beskriver hvordan oppbygging av voller kan gjøres for små dammer i klasse 0.

Isdammen som buffer mot flomskade på Risørveien ved dambrudd ved Gartetjenn. Administrasjonen har tidligere brukt argumentet med den gamle isdammen ovenfor NVE; at den vil demme opp for flom ved evt. dambrudd på Gartetjenn. En ønsket i utgangspunktet å ha dagens vannstands nivå (slik den er i dag, etter nedtapping) og at den gamle isdammen da virker som buffer ved evt. dambrudd. NVE godtar ikke argumentet med gammel isdam (den er ikke klassifisert eller godkjent iht. gjeldende regelverk). Konklusjonen er at man i denne sammenheng må forholde seg til isdammen som om den egentlig ikke er der.

Merk at administrasjonen er åpen for at vannspeilet forblir slik det er, ved at NJFF og/eller grunneier(e) nå har mulighet til å overta damanlegget og stå for videre drift og ansvar.»

NVEs vurdering

Lovhjemler, saksbehandling og prosess for overtakelse

I NVEs behandling av saken har vi vurdert de konsekvenser en nedlegging av dam Gartetjenn vil ha for allmenne interesser tilknyttet vassdraget. Saken ble sendt på en bred offentlig høring og det har vært befaringsav dammen med invitasjon til alle høringsparter. Mulighet for å overta dammen ble kunngjort samtidig med høring av konsesjonssøknaden.

Vannressursloven § 41

Søknaden er behandlet etter § 41 i vannressursloven som sier at hvis eier av et vassdragsanlegg ikke lenger vil holde anlegget ved like, skal det fjernes og vassdraget så langt det lar seg gjøre tilbakeføres til forholdene slik de var før anlegget ble bygget. § 41 sier videre at søknad om nedlegging skal innvilges om ikke særlige grunner taler imot, som i stor grad gir dameier en rett til å legge ned vassdragsanlegget. I forarbeidene til vannressursloven står det om hva som regnes som særlige grunner etter § 41:

«I praksis vil det ikke være aktuelt å nekte konsesjon til nedlegging i andre sammenhenger enn i forbindelse med overføring av anlegget etter § 42, eller hvis anlegget blir fredet etter kulturminnevern, eventuelt som en del av et biotopvern etablert etter naturvernloven.»

Vannressursloven § 42

NVE har etter § 42 i vannressursloven mulighet, som vassdragsmyndighet, til å overføre et vassdragsanlegg til noen som ønsker det opprettholdt. Det er ingen som har meldt interesse for å ta over dammen.

Forholdet til damsikkerhetsforskriften

I forkant og parallelt med behandlingen av denne søknaden om nedlegging har det vært en vurdering av dammens tilstand som har blitt behandlet av NVEs damtilsyn. Vi registrerer at NJFF mener NVEs damtilsyn har fattet vedtak om nedlegging uten at berørte parter er hørt. Det er ikke tilfelle, forklaringen ligger i at NVE har fattet vedtak om konsekvensklasse 2, og i den forbindelse stilles det strenge tekniske krav. Tilstanden på dammen er dårlig, og det er derfor behov for tiltak. I NVEs brev av 26.6.2020 blir Risør kommune varslet om at NVE kan gi pålegg om senkning av vannstand, og pålegges samtidig å sende inn tekniske planer. Videre blir kommunen bedt om å avgjøre om de ønsker full eller delvis nedleggelse. Dette siste var med bakgrunn i den dialogen som har vært med Risør kommune fra før, og at kommunen allerede på dette tidspunkt hadde sendt en søknad om delvis nedleggelse. NVEs veiledning og alternativ i brevet er basert på at Risør kommune ikke ønsker å ha ansvar for en dam i konsekvensklasse 2, fordi dam i konsekvensklasse 2 gir flere plikter. Det stilles blant annet krav til teknisk personell. Risør kommune har foreløpig valgt å leie inn en godkjent vassdragsteknisk ansvarlig (VTA) til å følge opp dammen. Dersom Risør kommune ikke ønsker å vedlikeholde dammen skal den legges ned, jf. vannressursloven § 41, som omtalt over, med mindre andre ønsker å overta ansvaret for dammen.

Hydrologiske virkninger

Nedbørfeltet til Gartetjenna er ubetydelig. Det er trolig ikke årssikker vannføring her. For å få ut beregninger ved hjelp av lavvannsapplikasjonen NEVINA (nevina.nve.no) måtte vi sette markøren nede ved utløp til fjorden. Her er nedbørfeltet 1,1 km². Middelvannføringen er beregnet til ca. 18 l/s og alminnelig lavvannføring under 1 l/s. Det er usikkerhet knyttet til slike beregninger.

Vi vurderer at flomfaren ikke vil øke nevneverdig, men vassdraget vil få tilbake sin naturlige vannføringsdynamikk ved en nedleggelse.

Friluftsliv, fisk og fiske

Området rundt Gartetjenna er både benyttet til tur, og som fiskevann. Det er åpenbart at tjernet er viktig for den lokale fiskeforeningen. NJFF Agder opplyser om at vannet er et godt fiskevann, med gode forhold for tryte, ørret og ål. De ønsker ikke at dammen legges ned og at fiskevannet dermed forsvinner. De foreslår at det, som avbøtende tiltak, vurderes å flytte fisk over til et nabovann. I en senere uttalelse minner de om at det er ål i Gartetjenn og at ålen er truet.

NVE har forståelse for den verdien Gartetjenna har for fiskere i nærområdet, men dette må vurderes opp mot den allmenne interessen som sikkerhet er. NVE kan ikke nekte nedlegging av dammen på grunn av dens verdi for fiske. Vi mener likevel det er viktig å sette vilkår som hindrer at fisk strander når vannstanden senkes ytterligere og dammen rives. Når det gjelder flytting av fisk, er dette ikke et aktuelt tiltak å sette vilkår om. En ev. flytting i regi av kommunen eller fiskeforeningen må avklares med de rette myndigheter etter deres lovverk.

Det finnes ål i Gartetjenn. Denne er på norsk rødliste av 2021 oppgradert til status sterkt truet (EN) på grunn av nedgang i bestand. Med bakgrunn i dette er det viktig å vurdere alle planlagte tiltak i forhold til hvordan de vil påvirke ålen. En nedlegging vil tilbakeføre vassdraget til slik det var opprinnelig. Vi har ikke dokumentasjon på hvor mye av vannet som vil være igjen etter en nedlegging, men basert på flyfoto av vannet som kan tyde på at det er relativt dypt, vil det trolig fortsatt være igjen noe vannspeil også etter nedlegging. Det er usikkert om dette vil være tilstrekkelig for ål. Det er ikke noen innsjøer lenger opp som ål kan vandre til. Hvis det blir igjen tilstrekkelig vannspeil til ål vil en fullstendig nedlegging som omsøkt trolig gjøre vandringen opp i vassdraget lettere for ålen. Flomepisodene, som ålen benytter til opp- og nedvandring, vil bli hyppigere. I vår vurdering etter vannressursloven § 41 er ikke ål å regne som særlige forhold, slik at nedlegging kan nektes.

Agder fylkeskommune opplyser om at de jobber med en økt tilrettelegging og merking av turløyper i området. De påpeker at senkning av vannstanden vil redusere friluftsopplevelsen. Når det gjelder bading, er det flere vann i området som brukes. De påpeker også at en opprusting og videre ansvar for dammen har en kostnadsside. De mener det er viktig at terrenginngrepene begrenses så langt mulig både ved rivning av dammen og transport inn og ut av området. NVE er enig i at inngrepene bør begrenses, og dette vil også være del av ev. vilkår som skal følges opp av NVEs miljøtilsyn.

Forholdet til naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. I NVEs vurdering av søknaden om nedlegging av dam Gartetjenn legger vi til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 samt forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i søknaden, høringsuttalelser, samt NVEs egne erfaringer. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart den 22.12.2021. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak og for å vurdere tiltakets omfang og virkninger på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jamfør naturmangfoldloven § 8.

I influensområdet til dam Gartetjenn er det trolig ål (EN). En eventuell nedlegging av dam Gartetjenn vil kunne ha konsekvenser for ålen i vassdraget, da det ikke er andre vann i vassdraget den kan benytte istedenfor. Ålen må benytte andre vassdrag i nærheten. Trolig vil det fortsatt være igjen noe vannspeil etter en nedlegging. En nedlegging av dam Gartetjenn vil etter NVEs mening ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer gitt i naturmangfoldloven § 4, men det vil kunne være i konflikt med forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5. Siden bakgrunnen for

tiltaket er damsikkerhet, og ål ikke er en særlig interesse som gjør at nedlegging kan nektes (jf. vrl § 41) mener NVE likevel at dette er en ulempe som må aksepteres.

NVE har også sett påvirkningen fra nedlegging av Gartetjenna i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet. Det er flere områder med lignende kvaliteter i Risør kommune. Den samlede belastning på økosystemet og naturmangfoldet er dermed blitt vurdert, jamfør naturmangfoldloven § 10. Tjernet innehar ingen spesielt verneverdige kvaliteter som tilsier at nedlegging ikke kan innvilges.

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet, og NVE mener at naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) ikke skal tillegges særlig vekt.

Avbøtende tiltak og utformingen av tiltaket vil spesifiseres nærmere i våre merknader til vilkår dersom det blir gitt konsesjon. Tiltakshaver vil da være den som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

Skred

Det er ikke registrert spesielle aktsomhetsområder for skred, men tiltaksområdet ligger innenfor marin grense, og en kan derfor ikke utelukke kvikkleire i området. Dette temaet må derfor vies oppmerksomhet i detaljplanfasen.

Deponering av masser

Det er ikke avklart hvordan massene skal håndteres. Kommunen ønsker å finne bruk til massene i anleggsvei eller andre steder i kommunen. Dette kan etter vårt syn avklares i forbindelse med godkjenning av detaljplan.

Samfunnsmessige fordeler

En nedlegging av dam Gartetjenn vil gjøre området sikrere og fjerne risikoen for dambrudd.

Oppsummering

Risør kommune søker om å legge ned dam Gartetjenn. Dammen er i konsekvensklasse 2 etter damsikkerhetsforskriften og er i dårlig forfatning. For å oppfylle kravene i forskriften må dammen utbedres. Dersom dameier ikke vil holde anlegget ved like, skal det fjernes og vassdraget så langt det lar seg gjøre tilbakeføres til forholdene slik de var før bygging, jf. vannressursloven § 41. Dam Gartetjenn er ikke lenger i bruk som vannforsyningsdam og kommunen ønsker ikke å ha vedlikeholdsansvaret som følger en dam i klasse 2. De største negative konsekvensene ved en nedlegging av dam Gartetjenn vil være forringelse av habitatet til ål som er sterkt truet på norsk rødliste, og forringelsen av et godt fiskevann. En nedlegging av dammen vil også ha konsekvenser for friluftsopplevelsen, samt være et synlig inngrep i en begrenset periode.

NVEs konklusjon og vassdragskonsesjon

Det står i § 41 i vannressursloven at det skal gis tillatelse til nedlegging dersom det ikke er særlige grunner som taler imot. Lovens krav til særlige grunner er ikke oppfylt. NVE gir Risør kommune tillatelse etter vannressursloven § 8 med henvisning til § 41 til å legge ned damanlegget ved Gartetjenna. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Det er ingen som har meldt interesse for å ta over. NVE minner om at andre kan overta ansvaret for rehabilitering, drift og vedlikehold av dam Gartetjenn. En ev. overdragelse må meldes NVE senest 15 dager fra en avtale er underskrevet, jf. § 2-9 i damsikkerhetsforskriften. Vi minner om at ved en rehabilitering av dam hvor vannstanden påvirkes må det sendes søknad om midlertidig tillatelse til dette i god tid før arbeidet settes i gang.

Konsesjonsvilkår for nedlegging av dam Gartetjenn

Bortfall av konsesjon

Konsesjonen bortfaller hvis ikke arbeidet er satt i gang senest tre år etter at den ble gitt, jf. vannressursloven § 27. Det samme gjelder hvis arbeidet deretter blir innstilt i mer enn to år. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) kan forlenge fristen én gang med inntil tre nye år.

Tidsfrist for innsending av fremdriftsplan

Fremdriftsplan for nedlegging må sendes NVEs damtilsyn innen 3 måneder fra vedtaksdato.

Konsesjonærs ansvar ved nedlegging

Konsesjonæren plikter å påse at han selv, hans kontraktører og andre som har med anleggsarbeidet og driften å gjøre, unngår ødeleggelse av naturforekomster, landskapsområder, fornminner m.v., når dette er ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart. Dersom slike ødeleggelser ikke kan unngås, skal rette myndigheter underrettes i god tid på forhånd.

Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Konsesjonæren plikter å legge fram for NVE detaljerte planer med nødvendige opplysninger, beregninger og kostnadsoverslag. Arbeidet kan ikke settes i gang før planene er godkjent. Nedleggingen skal gjennomføres med minst mulig inngrep og det skal tilrettelegges for naturlig revegetering. Så langt det er mulig skal vassdraget tilbakeføres til forholdene slik de var før anlegget ble bygget.

Konsesjonen omfatter nedlegging av dammen, betongkonstruksjonen i østenden av Gartetjenna, midlertidig adkomst, og alle nødvendige inngrep som følge av nedleggingen.

Godkjenning av planer og tilsyn med utførelse av nedlegging som omfattes av denne post er tillagt NVE. Utgiftene forbundet med dette dekkes av konsesjonæren.

Konsesjonæren plikter å skaffe seg varig råderett over tipper og andre områder som trenges for å gjennomføre pålegg som blir gitt i forbindelse med denne post.

Konsesjonæren plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter endt nedlegging.

Hjelpeanlegg kan pålegges planlagt slik at de senere blir til varig nytte for allmennheten dersom det kan skje uten uforholdsmessig utgift eller ulempe for anlegget.

Ansvar for hjelpeanlegg kan ikke overdras til andre uten NVEs samtykke.

Nedenstående tabell søker å oppsummere føringer og krav som ligger til grunn for konsesjonen. Det kan likevel forekomme at det er gitt føringer andre steder i dokumentet som ikke har kommet med i tabellen. NVE presiserer at alle føringer og krav som er nevnt i dokumentet gjelder.

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Dam	Dammen fjernes i sin helhet, som beskrevet i søknaden.
Rørledning	Rørledning i stål for tidligere vannforsyning til Gartetjenn fjernes.
Liten betongkonstruksjon for lukestyring	Konstruksjonen fjernes. Behovet for supplerende tiltak ved den nedlagte tunnelforbindelsen avklares med NVEs miljøtilsyn, ev. i dialog med NVEs konsesjonsavdeling.
Vannføringsendringer	Vannstanden i Gartetjenna skal senkes med så lav hastighet at det ikke medfører urimelige skader og ulemper for naturmiljøet, herunder stranding av fisk. Ev. strandet fisk må slippes ut i det gjenværende tjernet.
Vei	Ev. midlertidige anleggsveier til tjernet, og utbedring av eksisterende vei skal beskrives i de detaljerte planene for nedlegging. Midlertidige veier skal tilbakeføres etter endt anleggsperiode. Beste adkomst for fjerning av betongkonstruksjonen vurderes i samråd med, og godkjennes av, NVEs miljøtilsyn.
Deponi	Det er ikke gitt tillatelse til etablering av et permanent deponi på stedet. Hvordan massene håndteres avklares i detaljplanen, i samråd med Statsforvalteren.
Annet	Anleggsarbeidet må planlegges og utføres på en måte slik at det ikke er til hinder for bruk av området. Ved ev. stier som blir berørt må alternativ trasé skiltes. Det må informeres om nedleggingen og anleggsperioden på skilt ved starten av anleggsveien, og ved Gartetjenna. Det skal beskrives i plan for gjennomføring hvordan risikoen for å innføre uønskede/svartelistede arter til magasinområdene skal minimeres, med særlig fokus på anleggsmaskiner o.l. Ved nedtapping av Gartetjenna, skal ev. søppel som avdekkes ryddes og sendes til godkjent mottak. Kravet gjelder hele arealet som blir tørrlagt ved nedlegging av dammen.

Det er angitt i tabellen hvorvidt det kan gjøres justeringer i forbindelse med detaljplanleggingen. Dersom det ikke er oppgitt spesielle føringer kan mindre endringer godkjennes av NVE som del av detaljplangodkjenningen. Dersom det er endringer, skal dette gå tydelig frem ved oversendelse av detaljplanene.

NVE kan gi pålegg om nærmere gjennomføring av plikter i henhold til denne posten.

Automatisk fredete kulturminner

Konsesjonæren plikter i god tid før anleggsstart å undersøke om tiltaket berører automatisk fredede kulturminner etter lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 9. Viser det seg at tiltaket kan være egnet til å skade, ødelegge, flytte, forandre, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredede kulturminner, plikter konsesjonæren å søke om dispensasjon fra den automatiske fredningen etter kulturminneloven § 8 første ledd, jf. §§ 3 og 4.

Viser det seg i anleggs- eller driftsfasen at tiltaket kan være egnet til å skade, ødelegge, flytte, forandre, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredete kulturminner som hittil ikke har vært kjent, skal melding om dette sendes fylkeskommunens kulturminneforvaltning med det samme og arbeidet stanses i den utstrekning tiltaket kan berøre kulturminnet, jf. lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 8 annet ledd, jf. §§ 3 og 4.

Ferdsel m.v.

Konsesjonæren plikter å erstatte utgifter til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veier, bruer og kaier, hvis disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede, samt erstatningens størrelse ved skjønn på konsesjonærens bekostning.

Varslingsplikt

Konsesjonæren plikter å varsle NVE om navne- og/eller adresseendringer. Ved eventuell overdragelse av anlegget skal NVE bli varslet om overdragelsen i forkant.

Kontroll med overholdelsen av vilkårene

Konsesjonæren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av Olje- og energidepartementet til kontroll med overholdelsen av de oppstilte vilkår. Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av konsesjonæren etter nærmere regler som fastsettes av Olje- og energidepartementet.

For å sikre at vedtak i medhold av vannressursloven blir gjennomført, kan den ansvarlige pålegges tvangsmulkt til staten, jf. vannressursloven § 60. Pålegg om mulkt er tvangsgrunnlag for utlegg. Når et rettstridig forhold er konstatert kan det gis pålegg om retting og om nødvendig pålegges stans i pågående virksomhet, jf. vannressursloven § 59.

Overskrides konsesjon eller konsesjonsvilkårene eller pålegg fastsatt med hjemmel i vannressursloven kan det ilegges overtredelsesgebyr, eller straff med bøter eller fengsel inntil tre måneder, jf. vannressursloven §§ 60a og 63 første ledd bokstav c. Vassdragsmyndigheten kan helt eller delvis inndra utbytte fra overtredelse jf. vannressursloven § 60b.

Med hilsen

Inga Nordberg
Direktør

Gry Berg
Seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Forholdet til andre lovverk

Forholdet til plan- og bygningsloven

Forskrift om byggesak (byggsaksforskriften) gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Forholdet til forurensningsloven

Det må søkes Statsforvalteren om nødvendig avklaring etter forurensningsloven i anleggs- og driftsfasen. NVE har ikke myndighet til å gi vilkår etter forurensningsloven.

Forholdet til EUs vanndirektiv i sektormyndighetens konsesjonsbehandling

NVE har ved vurderingen av om konsesjon skal gis etter vannressursloven §§ 8 og 41 foretatt en vurdering av kravene i vannforskriften (FOR 2006-12-15 nr. 1446) § 12 vedrørende ny aktivitet eller nye inngrep. Nedleggingen vil medføre et nytt inngrep, men fjerner samtidig en eksisterende påvirkning. Etter vannforskriften § 12 kan nye inngrep i en vannforekomst gjennomføres selv om dette medfører at miljømålene i §§ 4-6 ikke nås eller at tilstanden forringes, forutsatt at visse betingelser er oppfylt. Den første betingelsen i § 12 er at alle praktisk gjennomførbare tiltak skal settes inn for å begrense negativ utvikling i vannforekomstens tilstand. Ved konsesjonsbehandlingen vurderer NVE praktisk gjennomførbare avbøtende tiltak som vil redusere skadene eller ulempene ved tiltaket. Videre er det betingelser om at samfunnsytten av nye inngrep er større enn tapet av miljøkvalitet og at hensikten med tiltaket ikke med rimelighet kan oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre. Etter NVEs vurdering vil nedleggingen ikke forverre tilstanden i vassdraget, ved at den bringes tilbake til de naturlige forhold.